

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai Főzsef szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 ft.
Fél évre . . . . . 2 ft.
Negyed évre . . . . . 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsban: Schalek H., Dukos M., Oppalik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyitlertéti petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A vidék érdekeiért.

Végre már teszünk is és nemcsak lamentálunk. A vidék megmozdult és tizenöt törvényhatóság követeli hangosan, hogy a kormány figyelme ne vágjék Budapest emelkedésére legyen irányozva. Konkret kérelme pedig a tizenöt törvényhatóságnak az, hogy a vidéki városokban építendő új házakra is terjeszse ki a kormány a 15 évi adómentesség kedvezményét.

Abban bíznak, hogy akkor fölélenkülne a vidéken is az építkezési kedv és néhány év múlva a vidék sem volna oly elriasztó kontrasztja a fővárosnak.

A központi sajtó, mely okát akarja adni, hogy eddig miért folyton a főváros fejlesztésével törődtek kormányaink, azt mondja: Párist a központosítási irányzat és a demokratikus elemek ösztönözésére tömörítése tette nagygyá; Londont, a decentralizáló angolok fővárosát az ipar, kereskedelem és a világbirodalmi forgalom és Budapestet a nemzeti önállóság ösztöne. Erős és népes Budapest nélkül Magyarország államisága papíron lett volna s Bécs marad továbbra is a birodalom fővárosa. Midőn tehát volt egy kor, melynek jelszava volt: Mindent Budapestért — voltaképpen azt mondtuk: »Mindent Magyarorszáért.«

A fejtegetést elfogadjuk. Az erők összehatásával, egyoldalú, lázas tevékenységgel és mondjuk a nemzet egyező akarásával ez sikerült. De van egy fényes fővárosunk, mely többé állami gyámolítás nélkül,

a maga megindult nagyarányaival fog fejlődni és most már az államhatalom fordítsa figyelmét vidékünk felé is, mely állami gyámolítás nélkül vagy stagnál, vagy szunnyad és pusztul.

Azzal, hogy a házak 15 évi állami adómentességgel kapnak, már a főváros egészségének veszélyeztetése végett is föl kell hagyni a gyáripar buta centralizálásával. Budapestet a gyárak egész gyűrűje övezi, melyek élvezik az állami kedvezményeket és szállítási refakciákat. Csak azt legyek meg a vidég jóvoltáért, hogy legalább jövőre ne adják meg a nagy gyárvállalatoknak a koczessiót, de szorítsák azt a vidékre.

Mert hasztalan adja meg az államhatalom az új házak adómentességét, azért a vidék mindég kezdetleges marad és városias instituciókra nem fog gondolni, a míg hozzá, mostani elmaradottságához, idegen, jótékony tényezők nem fognak jönni. Potemkin városát nálunk nem lehet csinálni. Reális fejlődés csak úgy létszen, ha ipar, kereskedelem lendületet vesz, ha közlekedési utaink kifejlesztetnek és emporiumokká lehetünk.

Jól tudjuk mi azt s fáj tudnunk, hogy egy 5000 lakosu Lajthán-tuli város mennyivel különb, mint nálunk egy 30.000 lakosu város. Annak a kövezete jó, nálunk sárban járunk, a víz kintinó, a világítás megfelelő, az utcák csinosak, a mire lélkének szüksége van. S nálunk? Minek mondjuk el! Hiszen tudja mindenki.

De míg az osztrák városban a városi

févodelmek fordítatnak kulturális terhekre, a községi takarékpénztárak évi busás községet illető osztalékai, addig nálunk minden közterhet az áldott magyar föld visel.

Jóllehet annyira el vagyunk maradvá, azért egyéb közterheink mellett 50—100 % pótdót is ránk rónak.

A vidéknek indolens maradiságát nem is szabad oly nagyon szemére vetni senkinek. Mesébe való Potemkin városokat nem csinálhatunk. A magunk mostani erejében fájdalom meg kell maradnunk a mostani tisztos szerénységben.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Csury Jenő dr. miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— **Esküvő.** Pollák Salamon helybeli fogyasztási hivatalnok f. hó 23-án vezeti oltárhoz a nagykanizsai izr. imaházban özv. Sommer Mórné helybeli lakos kedves lányát, Kamilla kisasszonyt.

— **Új őrsparancsnok.** A helybeli m. kir. csendőrség új őrsparancsnokot kapott Horváth György személyében, kit az alsó-domborui őrsőtől helyeztek át Csáktornyára.

— **Protestáns isteni tisztelet.** A csáktornyai polgári leány-iskola egyik termében karácsony második ünnepén vagyis f. hó 26-án délelőtt 10 órakor urvacsora osztással egybekötött isteni tiszteletet tart Seregély Dező n.-kanizsai reform. lelkész.

TÁRCZA.

Orgonaág . . .

(Irtá: Guttier Lajos.)

(Vége.)

Két év telt el eközben, a nélkül, hogy a helyzet változott volna valamit. Csak Idából lett viruló hajadon. Olyan szép, mint az édes anyja. Ugyanaz a junói alak, a mit Bedeókyne megörzött leánykora óta, ugyanaz a kecses renegó-ringó járás s az az édes, szép arcz. Már nem hívta többé Leóreyt bácsinak, hosszu ruhát hordott és egész komolyan készült a megye-bátra. Az volt első fellépte a nagyvilágban. Bizony nem vallott vele szegyént az anyja, bár a mikor belépett a táncsterembe, mindketten teljesen egyenlően öltözve, habos fehér selyemben, senki sem mondta volna, hogy nem testvérek. Még a kamélia csokor is egyenlő a kezükben, a mivel Leórey lepte meg őket. A szép asszony pedig azzal köszöntö meg neki: hogy megfenyegette az újjával és kedves duzzogással szólt hozzá:

— Csak rontsa nekem azt a gyereket!

Leórey, kinek pompás alakja ideálisan érvényesül a megak szabású frakkban, mosolyogva hajta meg magát előtte, a nélkül, hogy egy szót is felelne rá, aztán karját a dereka köré fűzte, elvegyülnek a tánczó párok közé.

Idának is szaporán meglett a táncrendje. Ugyancsak körülrajongta a vidék aranyifúsága. Egy

nőgyest Leórey is tánczolt vele. Hogy bekövetkezett a szünóra és a közönség visszavonult az étteremben, Leórey és Horváth Aladár egyszerre nyújtottak karjokat Bedeókynek. (Ez a Horváth mindig nagy tisztelője volt a szép asszonynak, de Leóreytől eddig nem tudott hozzá jutni soha. Különben javakorbeli övegye magyar, a kinek Idával egyidős leánya van.) Hát, elég az hozzá, hogy Bedeókyne a Horváth karját fogadta el, mialatt bizalmasan fordult Leóreyhez:

— Maga meg, kedves barátom, legyen olyan jó és hozza be Idát az étterembe.

Ida még ott aprózta a csárdást, Almásy főhadnaggyal, a cigány előtt.

Mire Leórey bevezette az étterembe, Bedeókyne körül már egy hely sem volt üres s így az asztal másik végén ültek le. Leórey Ida mellé letelepedett s szótlanul nézte onnan, hogy Horváth milyen bizalmasan sugdos a Bedeókyne fülébe. Idát meg a főhadnagy foglalta el. Mikor már az egész bálközönség betódult vasesorúzni és pinézert abszolte nem lehetett kapni, hogy valamit hozzon az embernek, a főhadnagy maga ment a cukrázdába, hogy Idának fagyalattal szolgáljon.

Ida egy ásitást nyomott el legyezőjével, mikor a főhadnagy távozott, aztán mosolyogva nézett szomszédjára, ki mogorván ült mellette, le nem véve szemek az asztal másik végén ülő párról.

— Nézze csak, Leórey! szólt most a leány, mintegy hirtelen megkapatva egy gondolat által, nem muszáj ám magának engem itt gardirozni.

Ha una magát, elmehet az urakhoz, a kik ott pezsgőznek a másik asztalnál, vagy a hová akar?

A férfinak arczába szókött a vér. (Éjnye! ejnye! hát egy ilyen tescó fog rám piritani!) s erőltetett mosolylyal fordult hozzá:

— Igen? el akar küldení? hogy zavartalan mulathasson a főhadnaggyal! Csak hogy nem megyek ám el, mert a mama reám bízta magát.

Volt valami malicziózus rendreállítás a hangjában, a mely Idát kislány korára emlékeztette. Azért ingerülten vágott vissza.

— Máskor ne vállaljon el ilyen kellemetlen megbízást. Aztán hálásan mosolyogva nyult a fagyalt után, mit a főhadnagy e perczen nyújtott neki.

Leórey meglepetve nézett rá.

Későbbben oda jött a cigány az ő asztalok mellé. Az Ida nótáját elhuzta háromszor is. A lány olragadtatással hallgatta, halkán dudolva hozzá a szöveget.

Orgonaág, én gyönyörű virágom!

Mikor pedig beveződött a szünóra, Leórey ismét karját nyújtotta Idának, mit az olyan kellemlenül fogadott el, hogy alig tette ujjai hegyét a karjába. A férfi alkalmat talált megkérdézni tőle:

— Hát csakugyan olyan kellemetlen volt magának az a megbízás, a mit elváltaltam?

— Dehogy is! felelt a leány, el voltam ragadtatva a szeretetreméltó szomszédás által. Többet nem beszélhetek, mert eljött érte a tánczos. Hajnal felé aztán, hogy a nők távoztak, néhány mulató magyar még ott maradt a hosszu

— **Rehabilitált tanfelügyelő.** Vármegyénk közönsége, első sorban a tantestület tanító-sága előtt ismeretes az az ádáz harc, melyet a vármegye volt segédtanfelügyelője, Molnár Sándor, volt főnöke, Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos és tanfelügyelő ellen indított s mely a legkülönfélébb újságokban, legkivált pedig a szombathelyi Dunántulban és a fővárosi Nemzeti Iskolában jutott leginkább kifejezésre. Az ezekben a cikkekben megjelent rágalmakért s a becsület mélyen aláásó durva sértésekért kellett a mult héten Molnárnak felennie a győri esküdt-szék előtt, a mely törvényszéknél Ruzsicska dr. az időközben nyugdíjazott volt hivatal-társát felelősségre vonatta. Az esküdt-szék fényes elégtétele nyújtott vádlónak, a mennyi-ben igen érdekes tárgyalás után Molnár vétkesnek mondotta ki, mire a kir. törvény-szék vádlottat egy havi fogságra és 25 frt pénzbüntetésre ítélte. Ezzel az áldatlan küz-delmel véget ért. Örvendünk a verdiktnek, nem azért, mert Molnár meg lett büntetve, mert csak sajnáljuk, ha tanferfiu szenvedélyességében határt nem ismerve, a gyűlölet által vezéreltet magát, de örülünk azért, mert elégtételt nyert ez ítélettel az a tanferfiu, ki lelkesedéssel, buzgósággal, szere-tettel vezeti meggyeje tanügyét s ebbeli érdemeiért csakis pártatlan elismerés illet-heti, mely neki ugy felsőbb hatósága, mint környezete s alantaisai részéről 12 évre ter-jedő fáradszatlan munkássága folyamán ki is jutott. A birkózás epilógja szatizsfakció a tanfelügyelőnek, nekünk meg öröm, mert utálattal szemléltük a gyűlöletes küzdelmet, mely más véget nem is érhetett.

— **A villanyvilágítás nyomorúságai.** A mikor a város képviselő-testülete két eszlen-dővel ezelőtt a villanyvilágítást behozta, nem-csak a kor haladásának nyitott vele ajtót a városban, de jót is akart nyújtani a város-nak, mert meg volt győződve, hogy az újít-as nemcsak kényelmére, de hasznára is lesz a város polgárságának. Látjuk azonban, hogy alaposan csalódtott benne. A vállalat most már harmadik kézbén van, de a helyett, hogy tőrlehetőbbé tenné az állapotokat, egyre emeli árait, s a mellett meg folyton bosszantja rendtelenségeivel a türelmes publi-kumot. A korai estéken a társaságok nyil-

vános helyiségekben sötétségben lesik, míg a lángok kigyulnak. Az utcákon az izzólámpá-sok majd itt, majd ott alusznak el. Hol az egyik, hol a másik ivlámpás némelykor egész este tagadja meg a szolgálatot. Gyakran egész utcazahosszant koromsötét van, mert nem világít ott egy lámpás sem. Az ivlámpák későn gyulladnak ki s 11 órákor már el lesznek oltva, jóllehet még 12 órákor is égniök kellene. Ahhoz meg nagyon is hozzá vagyunk szokva, hogy az utcák, nyilvános helyisé-gek, üzletek egyszerre elsötétedjenek, mint a hogy ez a mult héten is történt, a leg-nagyobb zavart támasztva azok körében, kik egyéb világító eszközt készletben nem tar-tanak. Hogy miért kellene ennek így lennie, nem tudjuk elképzelni! A vállalatnak köte-lezettségei vannak a várossal és bérllökkel szemben. Azért a 2744 frt összegért, mit a város közönsége a vállalat kasszájába a város kivilágításáért, bizonyosan pontosan évenként befizet, erélyesebben léphetne föl az igazgatósággal szemben az előjáróság s követelhetné a szerződés föltételeinek betar-tását. *Javíttassa ki gépeit a vállalat; vagy szaporítsa azokat, ha az üzem-hez nem eléggé erősek, vagy alkalmazzon ott oly erőket; kik a gépek kezeléséhez értenek.* De ne eksperimen-táljon folytonosan s ne tegye próbára a város türelmét. Alkalmazza vele szemben a város a levonásokat, mire szerződés szerint feljogosítva van, vagy bontsa föl a szer-ződést s a helyett, hogy Stridónak adnak oda a régi lámpásokat, töltsék meg azo-kat ujból petroleummal, mert ezek mellett több világosság lesz a városban, mint van a mostani villamos világítás mellett.

— **Névmagyarosítás.** Hajdinyák Pál helyben állomásozott csendőr vezetékevef Hunyadira változtatta belügyminiszteri engedélyvel.

— **Körvadászat.** Mult vasárnap a belic-zai határban rendeztek körvadászatot Zieg-ler Kálmán kir. közjegyző és Murai Róbert bérllő, a vadászterület bérllő. A vadászlat nagy siker koronázta, mert az abban részt-vevő 18 vadász összesen 322 nyulat és 2 foglyot ejtett el. A vadászat befejeztével a szabad mezőn, a kut mellett, kedélyes vacsora rekesztette be a nap eseményét.

asztal mellett. A Duka Berczi bandája szívvél, lélekkel muzsikált nekik. Ők pedig ittak, énekeltek, barátkoztak és busultak. Kinek milyen volt az erkölce.

Nem tudom melyik lehetett, a ki, ugy őt óra tájt, elvitte a bandát a főispánék ablaka alá, a hol Bedeökyné volt szállva a lányával. Ott aztán megint elhúzták azt a búbajos szép magyar nő-tát, hogy:

Orgonaág, én gyönyörű virágom!

A rá következő héten Leörey háromszor is volt Bedeökyénéél s mindég ott találta vagy Hor-váth Aladárt, vagy Almásy főhadnagyot, vagy mind a kettőt. Nem mondhatni, hogy valami nagyon örült volt neki.

Negyedszerre aztán, mikor egyiket sem találta ott, Ida volt otthon egyedül.

— Isten hozta! foglaljon helyet. De nyom-ban utána tette azt is, hogy: Nincs itthon az édes anyám.

— Ez annyit jelent, hogy elmehettek, egy-hangulag?

— Dehogy is, miattam maradhat, szivesen látom.

A férfi leül és fürkészőleg néz a lány arcába, kinek fehér kendő van a fején, mélyen a sze-mébe huzva.

— Hiszen maga sirt.

Ida elfordult tőle.

— Mi volt az? mondja meg nekem. S köze-lebb hajlik hozzá, iparkodva szembe nézni vele.

Ida nem felel.

— Nincs bizalma hozzám? Lássu, pedig én érdemes lennék rá. És hátha segíthetek a baján?

Annyi melegség nyilvánul hangjában, hogy a lány csodálkozva néz rá.

— Megdomdom?

— Kérem.

— Hát . . . itt volt ma délben Almásy és megkérte a kezemet.

— Azért nincs mit sirnia.

— Csakhogy én nem megyek ám hozzá, hiába akarja az anyám. S a lánynak kigyul mind a két orcája, mialatt könyek gyűlnek szeméibe.

Leörey erre egyszerűen csak annyit kér-dett, hogy:

— Miért?

— Mert . . . mert nem megyek férjhez soha!

Leörey hamis mosolyal simított végig szép sugár bajuszán. Aztán megfogta a leány kezét.

— Mert mást szeret.

— Nem igaz! tört ki Ida határozottan, mi-alatt iparkodik kiszabadítani kezét a férfiéből.

De az nem engedi, sőt feláll és hozzá hajlik rózsás kis füléhez.

A lány összeborzong, a mint közelről érzi a férfi forró ajkait. Az meg halkán, szakgatottan sugja a fülébe:

— Azt is tudom, hogy kit szeret. Megdom-djam a nevé? Orgonaág, én gyönyörű virágom!!

S széles mellére öleli a piruló leányt, ki ugy piheg erős karjai közt, mint galamb a kalit-kában.

— **A tanulók karácsonya.** A szokásos karácsonyi vallásos gyakorlatokon, a szent gyónáson és áldozáson a helybeli iskolák tanuló-íjúsága jórésben már átesett, vagy végzi holnap, hogy azután hazautazván, a leg-magasztosabb és legkedvesebb ünnepeket szü-lőik körében eltölthessék. A karácsonyi szü-net az összes helybeli tanintézetekben szer-dán veszi kezdetét s tart január harmadikáig bezárólag.

— **Sok az egér.** Letenyén — mint lapunknak írják — az egerek tömérdek kárt okoznak az őszi vetésekben, általában az egész járásban sok az egér-okozta pusztítás. Egyes községek őszi vetéseiben kivesselt mintegy 5% buza és rozs is, fergek is sok kárt okoztak. Általában az a nézet, hogy az őszi kedvezőtlenül fognak kitélelni az egér és fereg-okozta rágások következtében.

— **Kérelem!** Marinovics János czipész tisztelőtel tudatja, hogy betegségből teljesen felgyógyult s kéri a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Elvállal minden-nemű munkákat. Lakása: Ujvári-utca 65 szám.

— **Legujabban megjelent** dióhéjban fog-lalva egy kis füzetecske a gyümölcstermelés és szőlőművelésről, függelékül hozzácsatolva egy érdekes tanácsajánlat a szimpatiával. — Nem lehet gazda, kinek csak egy pár □-öl kertje van, sem háztartást vezető család, mely ezen hasznos művecskét nélkülözhetné. Szerkesztette és kiadja Ráth János 48-as nyug. honvédszázados Alsó-Lendván. — A művecske ára 1 korona. Tiszta jövedelméből az alsó-lendvai járás elaggott és keresetképtelen 1848—49-iki honvédei segélyeztetnek. — A füzet kapható megbízott elárú-sítóknaál: Zala-Egerszegen, Nagy-Kanizsán, Csáktornyan, Alsó-Lendván.

— **A javító tanképesítő vizsgálatok** tár-gyában a vallás- és közoktatásügyi minisz-ter 33.879. szám alatt elrendelte, hogy a javító vizsgálatra utasított tanító- vagy tanító-nőjelöltek akár osztály-, akár tanképesítő javító-vizsgálatot rendszerint csak azon képző-intézetnél tehetnek, a hol javító-vizsgálatra utasítottak. Hogy kivételes esetben javító-vizsgálat más intézetben legyen lehető, annak engedélyezését a miniszter magának tartja fenn. A magyar nyelvből megbukott tanulók is, akár hallgattak magyar nyelvi póttanfolyamot, akár nem, csak azon képző-intézetnél tehetnek javító-vizsgálatot, a hol ezen tantárgyból elégtelen osztályzatot nyer-tek; a magyar nyelvi póttanfolyam vezetőit a miniszter utasította, hogy az ilyen jelöl-keket a tanfolyam végeztével vizsgálatra ne bocsássák.

— **Vármegyei vasuti szabadjegyek.** Mint értesülünk, a kereskedelmi miniszterium új fajta vasuti szabadjegyek kiadását határozta el, melyek csak egy-egy megye vasutvona-laira érvényesek. Ezek a »vármegyei sza-badjegyek« nevezetesen olyan közigazgatási tisztviselők részére lesznek hasznosak, a kiknek hivatalos utazásaik csak a saját megyéjükbeli községekre terjednek ki. A jegyek ára évi 30 forint lesz, azonban a miniszterium még nem döntötte el, hogy csupán köztisztviselők vagy magánosok is kaphatnak-e ilyen jegyeket. Az egyes minisz-teriumokban most állítják egybe azokaak a tisztviselőknek névsorát, a kik részére hiva-talból fognak ilyen szabadjegyeket szerezni.

— **Figyelmeztetés** a postát igénybe vevő közönség érdekében. A karácsoni posta-csomag-forgalom élénkiségre való tekintetből minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Eleml

szerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön burkolandók. Ezüst és arany-neműeket, továbbá bútort a fennebb felsorolt tárgyakkal együtt csomagolni nem tanácsos. A csomagoknak általában úgy kell göngyölvé lenni, hogy egyszerűt a burkolat a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédi, illetőleg, hogy tartalmához a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozza férti ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldemények szállítása közben kárt ne tehesen. **Jelentékenyebb értékű tárgyak**, kivált, ha nedvesség, dörszólás, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek pl. csipkék, selyemkelmék stb. és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítatnak, közönséges vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, hárba, szükség esetén vászonnal körülburkolat dohozba teendő és jól körülkötözendők vagy jó szerkezetű erős faladába csomagolandók. **Ékszer**ek, **drágaságok** tokban elhelyezve, azon felül vászonnal körülburkolat erős fadóhozba, vagy faladácskába zárva és jól körülkötözve és lepecsételve adandók fel. **Csekélyebb értékű tárgyak** csomagolásához elégséges, ha jó minőségű az az többréti csomagoló papírra burkolatnak és egy daraból álló erős zsineggel többszörösen körülkötöttnek. — Több drb. vad, péld. nyul, fácán, fogoly stb. csakis csomagolva adható postára. **Bécsbe és annak kerületeibe** szülő küldemények göngyöletére — könnyű fölismerés céljából egy negyedre vörös papíros ragasztandó. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények czimját úgy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetőségét kizárassék s e célból legelőszőrűbb, ha a czimirat fatáblácskára ragasztatik vagy iratík, s e czimirtáblácska sodromnyal vagy erős zsineggel mindkét végénél fogva a csomaghoz tartósan hozzákötötték. Hogy főleg a ronlandó tartalmú küldemények kézbesíthetése minden eshetőséggel szemben biztosítsassék, czélszerű egy czimirtáblácskát a küldeménybe legfölül elhelyezni azon célból, hogy a küldeményre alkalmazott czimirtáblácskájára esetén is, a bizottsági felbontás alkalmával a czimirtáblácska megállapítható s a küldemény kézbesíthető legyen. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre annyi pecsétet kell alkalmazni a hány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen. Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, melynek a csomagra írt összes czimadatokat kell tartalmaznia. A czimadás a szállítólevél adataival egybehangzóan, tisztán olvashatóan és tüzetesen magára a csomag göngyöletére írással, hogy a czimirtáblácska a küldemény nagyobb városba szól is, könnyen és kétsédelem nélkül feltalálható legyen. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy e záradék: »gyorsan romló.« törékeny tárgyaknál pedig e záradék: »törékeny« vagy a szokásos palacsák alak szemelendőleg kitéssék. Földolg, hogy a czim oly szabatosan tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel írva, hogy a czimirtáblácska azonossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárjon. A Budapest és Bécs fő- és székvárosokba szülő életm. szerek tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek. — A bor és húsfélét tartalmazók pedig, bárholvó szőlőjank, utólagosan fogyasztási adóval, terhölhetnek, szükséges tehát, hogy a szállító levélben és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogramm, darab vagy liter szerint megjelölve legyen. — A torló-dás lehet csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjék, e célból nagyobb hivataloknál folyó év. december hó 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvételnek.

— **Népesédsi statisztika.** Születtek: Sipos Ferencz, Csalopek Imre, Kozár Márton, Richter Katalin, Herencsics Mária, Vurusics Katalin, Fodor Czeczilia, Koszmács Czeczilia, Klincez Ferencz, Koser János, Jurincez Katalin, Bratics András, Torkos Jenő, Mosmondor Pál, Meszarics István, Szabol András, Zadravecz Ferencz, Sárics Czeczilia, Hajdinyák Czeczilia, Pavlekovics Ferencz, Ruesz Irén. — Meghaltak: Plossi Iles (4 n.), Verbarcz Éva (4 n.), özv. Mihalicz Miklósné (88 é.), Dvorscsák Ferencz (2½ é.), Herencsics Mária (10 n.), Vlah Teréz (9 é.), Torkos Jenő (1 n.), Fodor István (1 é.), Szabol Imre (55 éves), özv. Babics Lőrinczné (50 é.), Korunek

Antalné (49 é.), Varga István (4 h.), Szklepics Mihály (68 é.). — Házasságot kötöttek: Horváth István és Megla Józsa, Pintarics Antal és Szotnyák Teréz, Vreszk Ferencz és Zadravecz Teréz, Huszár József és Sáfrán Viktoria.

— **A legértékesebb ajándékot**, a mit egy hirlap nyújthat, kétségkívül a Magyar Ujság adja az előfizetőinek. Ez az elevenen szerkesztett, mindig friss, mindig érdekes fővárosi lap, havonként egy kötet regényt ad minden előfizetőjének, még annak is, a ki csupán egy hónapra fizet elő. A ki tehát egy éven át előfizet a Magyar Ujságnak, melynek főszerkesztője Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő, az egy egész kis könyvtárhoz, tizenkét díszes kiállítású regény-kötethez jut teljesen ingyen. Valóban többet nyújtani: mint egy élénk, érdekes napilapot és tizenkét kötet regényt azért az olcsó előfizetési árért, merő lehetlenség. S tudnivaló, hogy a Magyar Ujság mindamellett olcsóbb bármely más fővárosi lapnál, mert egész évre 12 frt, fél-évre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. Egyes számának ára a vidéken 5 kr. A januári új előfizetési negyed alkalmából a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe a Magyar Ujságot, melynek kiadóhivatala Budapesten, a Vármegyeház-utca 15. szám alatt van. A lap kiadóhivatala mulatványszámokkal szívesen szolgál.

C S A R N O K.

A bánat.

Szomorú cím! pedig mégis ez ismétlődik leggyakrabban az élet könyvében, melyet mindnyájunknak el kell olvasnunk, akár akarjuk, akár nem; kivétel nincs.

Egyedül az a földolg, miként teszszük, miként állunk szemben a földi fájdalommal? Kérlek tehát fiatal szív, saját hasznodra intelek, a nagy tevédestől, mely a fiatalágon majdnem kivétel nélkül erőt vesz, intelek a gondolatától, hogy eloszlassad bánatodat és kitérj újából. Ez lehetetlen, sőt szenvedélyes ellenállásod csak növeli a kint, és csökkenti a test és lélek ellenállási erejét.

Minden bánatnak, minden fájdalomnak isteni küldetést kell benned teljesítenie, minden bánat és fájdalom a sors hírnöke. Tudd meg ezt a hiszta szív teljes bizalmával, nézz szembe bátran a közeledőnek és kérdezz, mit akar mondani? Ez esetben eleve megfeszította a fájdalmat halálos életől. Nem azért látogat a megpróbáltatás, hogy kétségbeajtsen, hogy megfoszson erőtől és megtörje azt, hanem, hogy én-edet megszabadítsa a mulandóság békötől és elpusztíthatatlan, örökös javakat biztosítson számodra!

Ne vegyen erőt rajtad a tompa, reménytelen szomorúság, bármennyire véreznek is szived... hanem légy szilárdabb, szabadabb és erősebb Minden fájdalom nevel, a látszólag elviselhetlen is a béke hírnöke, ezt jegyezd meg magadnak és nyugalmat fogsz lenni. Igaz, hogy e mellett egy dolog mulhatatlanul szükséges: nem szabad, hogy fájdalom saját hibád eredménye legyen! A nyughatlan lelkiismeret vagy szomorú emlék oly órára, melyet szívesen felednénk, a nélkül, hogy erre képesek volnánk, csakis ez kinez titokban, és zaklatja a sajgó szívet, de minden egyéb egészséges és becsületes bánat a gyógyulás csiráját hordja magában, mihelyt tisztában vagyunk küldetésével.

Minden földi javadalom, még a legnemesebb is, gyermekeid, szerelmed boldogsága, csakis rövid idei hozomány, s még nem

létezett halandó, kit a sors mindentől megfosztott volna. Ezt jegyezd meg magadnak, és ne akard tullepni a siralom völgyének szűk határait. Bánatod a mód, melylyel a közös végzet ép léged ért, mindezek leg-súlyosabbnak tűnnek föl előtted... jól tudom ezt, de még is arra kérlek: »Nézz farkas szemet sorsoddal és légy meggyőződve arról, hogy előbb-utóbb anyagi arcrot mutat neked.«

A fővárosból.

Egy város fejlődésének, emelkedésének feltételei mindig a kereskedelem, gyárpar és kézműipar virágzása, az egyes vállalatoknak fokozatos nagyobbodása, kiterjedése. De az egyes vállalatok emelkedése ismét azok kiváló termelése folytán következik be. Most ismét egy fiatal vállalatnak rövid idő alatt elért fényes sikeréről adhatunk értesítést t. olvasóinknak. Alig egy éve, hogy az Ausztriában 7 főteleppel működő **Mme Lewobitsch** mellifűző gyáros cég Budapestre (váci utca 7. sz.) helyezte át főtelepét, hol bécsi valamint mindennemű mellifűző-különlegességek gyártását kezdte meg, s ma már ugy helyiségei mint munkásszemélyzete elégtelenek bizonyultak, ugy hogy Lewobitsch Lipót ur, a cég főnöke, ki a külföldön is elismert művész szakmájában, és elméletleg iskolázott ortopedikus, személyesen oktat új munkárokat, hogy az öszirosre emelkedett szükséglet kielégíthetessék. A bécsi utca 10. sz. a., az Arvay és Tarsa cég állenében eladási üzletet nyitott, hol egyszerű eleganciával berendezett nagy eladási helyiségekkel kapcsolatban igen díszes, peluche és tükörfalazattal, villanyvilágítással berendezett fiúkek vannak, hol a hölgyek elkünyve, a nélkül, hogy várakozni kellene, kényelmesen próbálhatják a mellifűzőket. Igen előékeny és kedves női személyzet teszi út az eladást és teszi kellemesse a vevők időzést, s az árak szabottak és mérsékeltok. — A naponta nagymértű szállítás a vidékre, bizonyítja ezen vállalatnak mintaszerű szervezetét, mely kiválóan az írásbeli megrendelésre van alapítva, s e sorok írójának volt alkalma megcsodálni a készítő és elszállító helyiségeknek kifejtett nagy tevékenységét, melyet a magyar munkások a valóban szeretettel vezető és tanítást folytató oly sikeres sajátítottak el; mert meg kell jegyezniük, hogy e vállalat főnöke természetesen ember, ki 20 éven át a külföldön szerzett e téren munkássága és tanulmányai értékesítésére helyezte át hazájába működsi terét. E vállalat gyors fellendülése, mely egy esztétikai mint egészségi és gazdasági tekintetből is igen jelentőség-teljes, a cég iránt naponta nyilvánuló elismerésben nyer kifejezést, hölgyeknek bizonyára meggyőződést arról, hogy mellifűző szükségleteik beszerzésére nem kell már idegenbe fordulni, annálkémb, mert e cég megrendelőit minden tekintetben a legnagyobb előékenységgel és gondossággal szolgálja ki.

A kiállítás bezárása után két hetre, végre közzé tették a jury-banés által megírt kiütövéseket s ezen a czimen viszatérünk még egyszer a kiállításra, mert a kiállított tárgyak tömkelegében bizony sok becses, valóban értékes mu emlékeiről a látogatók figyelmét. A kiütövések között találjuk **Hesse Károly** harmonium specialitást is, kinek művét a szakértők legnagyobb elismerésben részesítették. **Hesse Károly** harmonium-gyára Budapesten, Bomba-ter 2. sz. a. van; harmoniumai főleg szerkesztettek, s meglegő s kellemes zörgésűk, gyönyörű visszhangjuk által tűnnek ki. »Hungaria« Resonator Harmonium készítménye a legújabb különlegesség, melynek rendszere szabadalmúva is van. Ebben a szellőkész szerkezetű egész új, pyramisszerű, s így a szelepek függőleges állapotban levén, a por által előidező felonakadás vagy fogás (utóhangzás) minden körülmény között ki van zárva, a mellett a nyelvek a lengvényből nyomásnál is rögtön és könnyen megszóllanak. Az egész hangszer réz, acél és vasból áll. A hangszabályozók levezetőkelei szintén függő szelepekkel vannak ellátva, tehát a legnagyobb lényomással mellett is a hangszabályozók igen könnyen kezelhetők, minek következtében a szokásos hangszabályzó-huzó (Registerring) helyett, a billentyűzet fölé kis rezbillentyűk vannak alkalmazva, a mi tolatte előnyös újítás. A futató szinten függőlegesen van elhelyezve, s így a por nem lepi be; a nyomtatott készleék a leggyorsabb.

Elsimőre oklelletlenné tette a **Jegesí Géza** czimbalom-készítő is, kinek a hangszerkiállításon bemutatott szabadalmozott czimbalmai általános tetszésben részesültek; különösen a francia vendégek látogatása alkalmával nagy elragadtatással hallgatták a gyönyörű szép hangú és kellemes zenéje czimbalomokon előadott magyar darabokat, és rögtön vettek is egy czimbalmot Jegesítől. Ma már Parisban van, s erről a »L'Encyclopedie Contemporaine« című francia szak-lap igen nagy dícsérettel emlékezik meg. A kiállítás igazgató-sága is vett egy czimbalmot Jegesítől a kiállítási sorsjáték részére, mi szintén ezen czimbalomnak kiválóságát bizonyítja. Jegesí Géza, Neveléjs-utca 43. sz. a., képes árjegyzéket ki-váratni díjmentesen megküldi, s ebből meg lehet győződni, hogy ezek a czimbalomok kitűnő jóságuk mellett a leg-olcsóbbak.

A közviszonyok hanyatlása, a gazdasági eredmények elégtelensége folytán, a vidéken sok eseten pénzvarorokba juttatják meg a vagyonosabb osztálybeliket is, s megtörté-nik, hogy rövid időre késszép szükségletök beszerzési nem tudják, mert közelebbik nincsen oly intézet, melyhez zavarukban röstelések nélkül fordulhatnák. Ez okból ajánljuk t. olvasóink figyelmébe a Budapest **Terézvárosi Takarékpénztár** és **zálogközség** intézetét, mely a fővárosban mint a legelőnyösebben szolgáló zálogintézet van elismervé, és teljes megbízhatóságot **Tóinyaj** elnök és **Benke Ferencz** igazgató személye nyújtják. Ha tehát valakinek gyorsan pénzre van szüksége, küldjön éksszer vagy bármily értékes szövet-neműt a fentjelzett zálogintézetbe, egyszerűen a **Terézvárosi Takarékpénztárnak** Budapesten címzve, s a tárgy értékének megfelelő kölcsönt postafordulattal megkapja, s a kiváltást is ily uton eszközölheti, az intézet legdúskirébb eljárása mellett.

Felolós szerkesztő: **MARGITAI JÖZSEF.** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**

Sve pošiljke se tičnč zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
me **Margitai Jožefa** urednika
vu Čakovec.

Izdateljstvo :

Knjižara **Fischel Filipova**
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeči ružtveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je :

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajé 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe
1 fal računajú.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Prištednje vu gospodarstvu.

Dendenes, kad ima gospodar tolake dužnosti vršiti, gde je gospodarstvo zaradi raznih okolnosti vu tak žalostnom položaju, da se mora vsaki pojedini gospodar briniti, kako će moći izaći, da zadovolji vsim zahvatjvom, mora gospodar svestrano nastojati, da čim bolje i čim štedljivije gospodari.

Zato mora šparati ne samo pri penezi i kod radničkih sila, nego mora šparati i kod onih stvari vu gospodarstvu, na koje se više puta tak malo obazire, a koje ipak mogu vu gospodarstvu hasniti. Vu prvom redu je prištednja kod gnoja. Koliko vrđnosti za gospodarstvo gubi se vu gnoju time, da je gnojnište ludo priredjeno, da gnoja izpira deždj, gnojnica odtiče, dušik koji se nahadja vu amonjaku izhlapljuje, pokehdob gnoj nije pokrit sa zemljom. Kolika vrđnost gubi se vu štalah, iz kojih gnojnica pres hasne curi, teče iz štalah po dvorišču i cestah. Koliko imade stvari vu gospodarstvu, koje se vkrej hičeju prez hasne, kak n. pl. kosti, pepel, odpadki od kokoših, canjki itd., koje bi kakti mešanec gnoj priredjeni mogli dati za gospodarstvo tak izvrstni gnoj.

Kad bi se gnoj na gnojnišču kak i vu štali dobro priredil, tak da ne gubi nikakove hranive vrđnosti, kad bi se vsi odpadci pri hiži ili vu gospodarstvu, kaj se mogu upotrebiti za gnoj, priredili za mešanec, i kad bi se upotrebili za gnojenje zemljišća, koliko prihoda mogel bi od toga

imati gospodar, kaj se drugač prez vrđnosti gubi. Pomenkanje gnoja je vu gospodarstvu najvećša krivnja, da gospodarstvo malo važnosti polaže. Čim više ima vu gospodarstvu dobrog gnoja, tim vekši bude prihod.

Druga prištednja kod gospodarstva je vrđme i valjano obavljeno ga dela. Vnogo ima pri nas još gospodarov, koji delanje vrlo slabo i prekesno, osobito priredjivanja polja za sětvu, obavljaju. Za jesenske kak i za protuljetne sětve orje se zemlja neposredno prvlje sětve, ter se na tak preorana zemlja odmah i sije. Poznato je nam, da je jesensko oranje zemljišća i za protuljetnu sětvu, osobito ako je tlo nekaj teže, od vanredno velike vrđnosti. Zemlja črez zimu premrzne, vu zemlji se hranive tvorine raztvore, pak ih more bilina vu protuljetju za se upotrebiti. Ako je tlo vu jeseni preorano, dovoljno je, da se vu protuljetju još povlači ter zdrobi, i biline se vu takovom tlu moreju vprotuljetje dobro početi razvijati, dadu dober prihod, koji more gospodar na peneze obrnuti. Koliko bolje razvite bi bile bilin i koliko vekši i ljepši bi bil prihod od njih, ako se posiju vu dobru priredjeno tlo, nego li, kad se posiju, kak se to toliko puť dogadja, vu istom preorano tlo pod plug, gde vnogo semenja nepotira niti klice, jer se zadušiju, a vnogo ga oстане na površču, gde ga pojedu vtice.

Dalje si more gospodar vnogo prišparati kod kupovanja semenja, ter kod sětve same. Nije vekše falinge pri gospodarstvu,

nego kad se kod kupovanja semenja gleda više na cenu nego li za vrstnoću semenja. »Dobro sěme, dobra žetva, slabo sěme, — slaba žetva.« to je staro prirečje. Naj neumestnije je šparati kod semenja, ako je dobro, ter hudo kupiti za fal peneze. Nevaljano seme slabo klije, a više puta i ne klije, biline od takovog semenja se već početkom slabo razvijaju, ter i kesneše ostanu kržljave. Prihod (hasen) od takvoga semenja je slab, penezi za nabavu semenja zabadavo jesu izdani.

Slabo seme mora se gusteše sejati već zaradi toga, kaj vnogo zrno neće potirati klice. Pokehdob treba takvog semenja više nego li dobrog, zato slabo seme više puta i dražeše dojde nego li dobro, a uz to, kak je već povedano, iz slabog zrna razvijaju se slabe biline.

Vnogo se more prišparati semenja i pri sětvi, ako je tlo priredjeno tak, da more seme lahko klicu potirati i ako je sětva valjano obavljena. Seme bude moglo dobro klicu potirati samo vu onom tlu, koje je dobro priredjeno i dobro pognojeno. Tlo, koje nije zadosta prerahlano, ter samo preorano, vu takvom tlu slabo će se biline ukoreniti.

Vnogo semenja i bilinah bude prepalo, ter se time pomenjšava i prihod (hasen.) Vu takvom tlu pod plug dojde vnogo semenja preglbokaj, vnogo opet preplitko, ter je jedno i drugo škodljivo za dober uspjeh prihoda. Vu tlo, koje je dobro priredjeno, more se i seme po potreboći sa branom

Z A B A V A**Pisanje naslovah (adressah).**

Čoviek bi mislil, da neima nikaj lagljega na svietu kak na list naslov napisati; jer — ako hoću nekoga u varošu ili na selu poiskati, tak mi je izvan mojih dvéh nogah još dvoje potrebno, najme: 1-ic moram znati kak mu je ime i pridevak i 2-oć gde stanuje.

Baš ovak se zgadja listonoši, koj cieleu godinu okolo blato gazi od hiže do hiže, po štengah u prvi kal, iz prvog kata opet po štengah dole, preko ravnice i preko brega. Ako anda taj uvijek koracajući čoviek prije rečene dvie stvari najde na listu napisane, onda bude i onoga našel, komu ima list predati baš tak, — kak lastavica svoje gnjezdo.

Pak ipak ima dosta ljudih, koji tu cieleu stvar krivo vrše, i ako idem mimo pošte, uvijek vidim na obloku liste, skojimi niti najpametniji poštar nezna kaj je čineći, a kad bi hotel znati, to bi moral svaznajući Bog biti.

Jedan piše na listu naslov:

Na
mojega dragoga otca
u Završču.

Je — pak mozbit bi listonoša sad nek svum svojum mudrostjum do zaključka došel, da se tvoj otac zove Simplicius Vuhak?

Drugi opet piše:

Na
mojega sina
sa žutemi kožnatemi hlačami
ako nije u
Egerszegu, tak je u Kanizsi.

Meni se čini da gospon otac toga sina misli, da u Kanizsi i Egerszegu, koju miesta su samo tu malenkost od jednog dana putovanja (pieške) na razno, ima samo jednog jedinog sina koj nosi kožnate hlače i da istoga bude listonoša odmah našel. To je istina da je prirečje: »Tko ima posel, ima i pamet.« Ali toliko pameti, za da bi med tolikemi hiljadami ljudih, žuto-kožnate van zebrel, a opet izmed njih dragoga sina, toliko velim pameti jedan navadni listonoša ipak neima, miakar da cieleu dan do večera

dosta posla ima, jer da je Bog listonoši toliko pameti dal, nebi više za svietske učenjake, — professore i spisatelje niti mrve imal.

Zato bude otac žuto-kožnatog sina moral njegovu ime i pridevak podpuno napisati i točno označiti, jeli se isti po Egerszegu ili Kanizsi okolo potepje.

Na listu koj ide u koj veliki varoš je izvan toga potrebno i naznačiti diel varaš ili varoški kotar, ime ulice i broj hiže, — drugač je listonoši ves trud badava. Dapače i broj kata i broj vrat od sobe nebude škodilo pridodati; jer ima kućah, koje su takove, kak i po manjih varoših a ipak imaju toliko stanovnikah kak soldatov u kasarni. To razumievam samo za najvećše varoš naše zemeljske krugle. Pri manjih je dosta, ako se samo hiže broj neznači. Ako pak list ide u kakovo malo selo, onda niti to nije potrebno, već je dosta samo ime i pridevak, jer se po takovih selih i onak svi jedan drugoga poznaju već radi klafranja i ogovaranja.

Ali bude ti potrebno osobito naznačiti rieč, kojom se istoimena miesta razlučuju, ili državu ili kraljestvo u kojem tvoje mi-

pokriti, da nedospije niti pregluboko niti preplitko, pak se za takvo sētvu treba men- je semenja jer će posijano seme bolje us- jeti. —

Prištediti (prišparati) more si gospodar vno go i kod nabave i čuvanja mašina h i orudja. Radničke sile od godine do godine postaju skuplješe, zato mora gospodar nastojati, da čim više more svoje posle obav- ljati pomoću mašina, vu koliko se to pra- ma njegovom gospodarstvu včiniti more. — Kod nabave mašina osobito mora na to uzeti obzir, ter preračunati, da li mu se mašina izplati, i kak dugo će moći on tu mašinu hasnuvati.

Mašina nek bude tak čvrsta, da je čim menje popravkom podvrgjena i da se po- pravki na njoj lahko dadu izvršiti. Kad se mašine ne rabe, nek se očistiju, ter čuvaju na suhom mestu, da željezo nije izvrgnuto hrdji, kaj vno go mašinam škodi, ter posta- neju prvlje nesposobne za porabu. Stim se da osobito vu vekšem gospodarstvu vno go prišparati.

Šparati mora se kod popravka sgradah (lanjah), da se iste vu dobi zvrše, da kvar usljed slabih sgradah ne nastaje od dana do dana vekša. Tak mora gospodar na vse vu svom gospodarstvu paziti, da vu svom gospodarstvu more čim više prešparati, ar slim će biti vekši njegov prihod (dohodek). Da pako vu dohodku more imati podpun pregled, potrebno mu je, da zapišuje ves dohodek i izdatek, ter si napravi prema svo- mu gospodarstvu knjigovodstvo, koje će mu biti pravo zrcalo njegovog gospodarstva.

KAJ JE NOVOGA ?

Jakost evropskih vojskah.

Po najnovēših podatkih, sastavljenih na osnovu zakona o unovačenju i statis- tičkom popisu, razpolaze Austro-Magiarska s 3 milijuna vojnika, od kojih međjutim dolazi vu obzir kakti uporabivih za momen- tanu službu 1,590.000.

Njemačka imade 6,400.000 vojnikah, a namah uporabivih 2,365.000; — Italija 2,930.000, odnosno 935.000; — Francezka

4,960.000, odnosno 2,200.000; — Rusija 13,587.000, odnosno samo 2.575.000 voj- nika. —

Efektivno stanje je vu Njemačkoj (Praj- zkoj) 548.989, vu Francezkoj 504.930 voj- nika. —

Njemačka (Prajzka) troši na vojsku ljeta 1897. 528 milijuna marakah. Francezka 601 milijun franka.

Nesreće na morju.

Nesreće na morju bile su mēseca septembra ovoga ljeta vno gobrojna, uz tolike atmosferičke smutnje, koje su se po- kazale na, čelom svētu. Prema podatkom, kaj jih priobćuje »Veritas«, izgubljeno je 109 ladjah, i to 82 jedrenjače i 18 parobroda. Prema narodnosti delju se 82 izgubljene jedrenjače ovak: 22 englezke, 15 norveških 9 francezkih, 6 talijanskih, 5 danskih, 7 ruskih, 4 amerikanske, 3 prajzke, 3 chilleske i 1 holandezka.

Medju parobrodi (damsifi) broji se 11 englezkih, 2 švedka, 1 francezki, 1 norvež- ki, 1 prajzki, 1 austrijski i 1 amerikanski.

Hudo vrēme vu Italiji.

Tibar je, kak iz Rima javljaju, poplavit je nižeše delove (strani) varaša. Dolnje strani Pantheona, Vestin hram kak i Forum ro- manum stoje pod vodom, već četrti krat ovoga ljeta. Vu celoj Italiji vlada od 6. de- cembra strahovito vrēme. Vu severnoj Italiji, naročito vu Piemontu, pada snēg. Vu Turinu obustavljen je zaradi snega tramvajski pro- met. Okolo Bologne i Genove opal je silni deždj i skvaril željezničke pruge.

Gospodja — državni tajnik.

Kod posljednjih izborah vu sjedinjenih državah izabrana je vu orsagu Utah gospa Cannon državnim tajnikom. Dobila je 4000 votumov većine. Najinteresantnije bilo je pri tom, da je njezin republikanski protu- kandidat bil njezin lastoviti tovaruš (suprug). Mr. Cannon ja glava (vodja) Mormonaca i ima četiri žene, koje živu vu prijateljskoj i vugodnom susudstvu. Njegova tovaruša, koja je bila kandidatkinja demokrata, odlučna je Mormonka. Po zvanju je doktorica. Vu državi Utah imaju žene pravo votuma, ter

je preko 60% izbornika ženskog spola. — Politička opreka izmedju muža i žene nije međjutim narušila njihove ženitbene (bračne) sloge. Gospa Cannon veli: »Budu li se to- varuši zaradi politike svadili, svadili se dos- kora budu i zaradi toga, kaj se bu jelo i pilo.« Ta gospa Cannon prvi je ženski sen- ator vu Ameriki, doskora ćemo moći sa Steltenheimom uzklknuti: Žene traže prava, kojih i mužkarci neimaju.

Pleme dugoga života.

Veliju da su Bugari pleme, koje naj- duže živi. Po novijih podatkih da imade 3833 Bugara, koji su dobu od sto ljet pre- valili. Vu obće se narodi balkanskoga polu- otoka odlikuju dugim trajanjem života. Uz Bugare dolaze Rumunji, koji imadu 1084. starca sa preko 100 ljet, dočim ih vu Srbiji broje 578. Isto toliko imade starih ljudi vu Irskoj, 410 vu Španjolskoj, 218 vu Fran- cezkoj, 146 vu Englezkoj, a vu Njemačkoj samo 78. To je vrlo malo prema pućan- stvu od 50 milijuna. Razmjerno više tako starih ljudi, imade vu Škotskoj, najmre 46, vu Norvežkoj 23 i Švedskoj 10. Vu Belgiji ima samo 6 ljudi, koji su prevallili dobu od 100 ljet, vu Danskoj samo dva čovjeka. Vu Švajcarskoj nema vu obće čovjeka, koji bi imel dobu od 100 ljet. Najstareši čovjek na svētu je afrikanski harapin Bruno Cetrim, koj živi vu Buenos Ayresu ter mu ima 150 ljet, poslje nega dolazi ruski kočijaš Kustria, koji živi vu Moskvi, a ima 140 ljet.

Njezino Veličanstvo kraljica Jalžabeta.

Njezino Veličanstvo carica i kraljica Jalžabeta opetovano je odgovdila svoj dolazak na rt sv. Martina, kamo neće stići prije 15. januara. Dotle ostaje Nj. Veličanstvo vu Bi- aritzu. Nj. Veličanstvo car i kralj Ferencz Jožef i ove će godine meseca februara na tri tjedna pohoditi rt sv. Martina.

Ženski fiškali.

Vu američkoj provinciji Kanadi budu vu buduće i žene pripuštene k sudu kakti fiškalkuši. Zakoni jim propisuju na sud dojtj vu sledećoj opravi: črna oprava pod črnom dolanom, beli ovratnik i manšete, i nikakov škerlak.

esto leži, jer ima puno više istoimenih miestah, nego si ti i misliš.

Ovak n. pr. ima imena Krems u dolj- njoj Austriji a i u Stajerskoj i više od tu- ceta miestah imenom Stein kak i miestah koje se Dubrava zovu.

Ako je n. pr. netko n Velkarička svoju štumfu zgubil pak piše za njum, tak mora točno naznačiti u kojoj Velikarička je ta nožna čurka zginula, jer drugač mu dojde list skoro u petnajst miesta istog imena i dok se ta štumfa najde, je već iz nje Veli- kaluknja.

Zato se i u takovih malenkostih ima točnim biti. Ne samo dobra rieč, nego i prava rieč najde pravo miesto.

Ako još k imenu i pridevku naslovnika prideneš i njegovu čast, službu ili meštiju, tak si, bi reči, dosta učinil, a osobito se nerazhitavaj raznovrstnimi tituluši, jer bi ti se to prekomiorno dielenje titulušev moglo za prilizavanje vzeti. To je istina da je duž- nost izobraženja, u časti visoke ljude, nji- hovim počastnim titulušem nasloviti, ali za navadno mislim, da takovo tituliranje listo- noši nikaj nebude u pomoći za naslovnika najti, jeli je on blagorodni, visokorodjeni ili

visokoblagorodni. Mene barem uvijek srdi kad me netko blagorodnim simfa; jer kad me je štrk čez Polja i šume mojoj materi nosil, pustil me je prezagod iz kljuna i ja sam opal te sam si nogu vrgnulo. Dakako, da su ju opet skelili, ali ju čutim uvijek i nemogu velike skoke praviti te se uvijek bojim, da će me jednom smrt dostići.

Dakle miesto svih nepotrebnih titulušev jedan jednostavni »gospodinu, gospodji ili gospodični« — to mislim bi bilo dosta. — Stim niti nedojde nitko u zmutnju, da moz- bit nije dosta visoko naslovnika tituliral, ako se budu naslovi svim jednako pisali.

Tim bedasteše.

Dva varoški gospončići su išli na šet- nju van na ladanje, jer je bil baš liepi i vugodni lietni dan, a ktomu još i nedelja a kaj ih je još najviše vleklo, bilo je u Kottoribi prošćenje. Oštarije i krčme bile su pune, plesači i plesačice samo su letele, muzika je igrala a kelnerice su se punih ruk flašami vinom i kupic pivom kroz stis- ku plesačev i gledačev tiskale da je bilo milota gledati.

Varoški gospončići svojimi špinčastimi čizmami, kak da samo jednog nožnog prsta imaju, svojimi širokimi zebra-hlačami i svo- jimi jednemi očali, koje su si tak pošteno razdiečili. da je svaki samo jedno steklo na desnom oku nosil a sliemiv je samo požmr- kaval, oni velim morali su takaj na tom prošćenju biti, jer bi drugač ciela narav bila osakačena i zaprljana, a kotoribske liepotice bile bi se sigurno site naplakale nekoliko vur dugo.

Ovi dva gospončići iz Prevzetnovca bili su pako tak vućeni, da su znali, da je med dviami miesti jednaki put najkrajši i jer je baš onde takovim putem išla željeznica, tak su oni polag tračnicah gizdavo marširali, po željezničekom nasipu i prek velikoga željeznog mosta, a za oglase na stupih, ko- jimi se je prepovedalo po nasipih i po trač- nicah hoditi, njim je bilo sve jedno. Oni su se valjda za neizmerno liepe držali te niti nisu mislili, kak bi se lahko mogel željezni konj pred njimi splašiti i nesrečni skok na- praviti; jer konji se, kak je poznato, pred osli lahko poplaše.

Ali ja poznam jednoga, komu to nije bilo svejedno i to je bil pazitelj br. 13 s

Adresna debata.

Magjarska je zastupnička hiža 14. decembra u sjednici nastavila adresnu debatu. Govorila su samo tri govornika. — Liberalac Smiallovszky polemisoval je sa vodjom pučke stranke Molnárom, ter je tim povodom prikazal kažnjiva sredstva, kojimi opozicija zavarava narod. Pučka stranka, da je narod fanatizovala brošurama i raznim govorima, a izbornike je terorizirala s pomoćju ženah i djece. Govornik naglašuje, da je pučka stranka, računajući na glupost naroda, širila laži. Po njegovu mnenju nebi se svećenstvo smelo identifikovati s agitacijom pučke stranke. — Sa najvećim interesom pratila je hiža govor zast. Kornela Abrányia, koji prvi put govoril kakti ablegat, stojeći izvan stranaka. Naprije je govoril o tom, kako je izpušteno iz prestolne besjede pitanje o vanjskoj politici, pri čem je razsvětli hasen trojnoga saveza. Vu svom govoru o kvotnom pitanju Abrányi je uztrvrdil, da je Magjarska vu gospodarskom pogledu nadkričila Austriju. Opozicija je to uzela kakti nazor, da Abrányi govori u prigoljov povišenja kvote, ter je podigla silnu buku. Na koncu je Abrányi izjavil, da kakti divljak prihvaća poslovni program i adresu liberalne stranke.

Vjenčanje prez mladoženje.

Vu Pešti bilo je zaharano neki dan jedno vjenčanje vu viših društvenih krugovih. Neki mladi nadobudni činovnik imal je uzeti kćerku jednoga ravnatelja jedne banke. Vu zadnje vrème malo su se zaručeni videli ar je on bil vu Aradu namješten, a suviše toga, njemu se nije niti dalo iti vu Peštu, jer su mu vu Aradu zapele oči vu jednu ljepu primadonu. — Roditelji zaručnice nisu o tom nikaj znali, pak su za to se dospomenuli za dan vjenčanja. Svatovi su se već skup spravili, mladenka bila je već vsa vu vsili sa vèncem na glavi ali zaručnik je još menjkal, koji je moral dojtj ravno iz Arada. Koji su čekali bili su vsi nesrtpljivi, kad na jenkrat je došlo ekspresno pismo iz Arada na nesudjenoga tésa. Pismo je javilo ocu, da neće biti tésa, a mladenka tovarušica. Nastala je neopisiva uzrujanost.

Jeden vujec od zaručnice odputovai je odmah vu Arad i pozval na odgovornost

dugom bradom i sedmerom diecom tik polag mosta. Taj je iz svoje kućice skočil, kak mu je i dužnost bila, opomenul gospončice iz Prevzetnovca radi njihovog čina i zamolil je uljudno ali ozbiljno iz tračnic se odmah odstraniti i svoje jednoprstene čizme občinskomu putu ili cesti povieriti.

Sad ali opet poznam dva, koji nisu hoteli posluhnuti. Jedan se postavi u pozituru, oko mu se zakreši te pazitelju s dugom bradom i sedmerom diecom oštro reče:

»Kak se vi podstupite mene ovde opominjati!? Ja sam željeznički nadmiernik.«

A drugi, on si je od tobožnje srditosti mustaćice frkal, kak da je ov hip postal vužar te već hoće vuže splesti za vrat paziteljev.

»To je ipak neizmerna prevzetnost« — veli — »mene ovde opominjati! Ja sam željeznički inspektor.«

Mojim četvcem slobodno od krijem, da su ova dva varoška gospončica strašno lagali; jer on s kresecim se okom je bil pri jednom fiskališu pisar, a on zafrkanimi mus-

nevjernika. Zutrada je došlo opet pismo, vu kojem se ovaj izpričava i želi se ipak vjenčati sa odkazanom zaručnicom. Za odgovor je dobil brus!

Kratke novosti.

— Kanonik Vilim Fraknoi, koji već duže vremena zaradi studija boravi vu Rimu, odbil je ponudjenu mu biskupsku stolicu vu Pečuhu.

— Nadvojvoda Franjo Ferdinand došel je s majkom i sestrom vu Nizzu, od kud su isti dan odputovali na Korsiku.

— Izumitelj dinamita — vumrl. Iz San Rema javljaju, da je ondi vumrl izumitelj dinamita Sved Alfred Nobel.

— Kuga vu Indiji. Vu Indiji širi se kuga na vse strani. Vu Bombayu zbeležalo je do vezda 3760, a vumrlo 1014. Pokedob još poleg toga vlada gladovanje, postoji pogibelj, da bude pomor porasel.

— Vu Carigradu, 15. decembra. Vu poslednjoj sjednici ministarskog vèća razpravljalo se o predlogu glede amnestije za Armence. Armenski patriarhat upravil je porti pismeno uvjerenje, da će se vsi pomilovani vladati vu buduću mirno, pak je time preuzel donekle moralnu obvezu za to i obrekul da će vsi pomilovani vu cirкви položiti prisegu podaničke vjernosti.

Porta je obrekla poklisaru, da će Sadedin-pašu opozvati s Krete.

— Kuliko će se ljeta 1897. kovati penez. Magjarsko ministarstvo financijah ustanovilo je, da se ljeta 1897. imade vu kremeničkoj kovnici vu svemu kovati penez za 9.225.000 forinti, i to: 770.000 komada po 20 kruna, i 200.000 komada po 10 kruna vu zlatu, ter 50 milijuna komada po 2 filira i 5 milijuna komada po 1 filir vu broncu. — Sreberne krune nebudu se kovale. —

— Novi biskup krčki dr. Antun Mahnić stigel je prošlog petka vu Ljubljanu, gde je pohodil biskupa Misiju, a za tim krenuo vu Beč, da položi prisegu vu ruke Njegovoga — Veličanstva Svetčana posveta novog biskupa obavil će se vu Gorici 7. februara 1897., ter će istom onda novi biskup poći preko Fiume na Krk.

Nekaj za kratek čas.

Raztrošenost.

»Ali gospodine profesore, kaj ste to opet napravili! Im ste vi izpili tintu, a zamaćete pere vu kavu.«

»Tak! Za to je na jenkrat moje pismo blèdo.«

Zlobno.

Gospodin: »Gospon Janko, vi bi bili morali postati plebanoš, a né krčmar.«

Krčmar: »A zakaj?«

Gospodin: »Ar znate dobro krstiti — vino!«

Istinski prijatelj.

A: »Hej Ivane! donesi mi vina, žedjen sam, da bi se vtopil vu njem.«

Ivan: »Onda mi naj dopustiju, da se vtopim žnjimi.«

Opreznost.

Sin (čitajuć novine): »Mamika opet je velika poplava.«

Mati: »Tiho budi sinko, da otec nećuje, ar bi odmah žedju dobil.«

Zna računati.

Navučitelj: »Deder nam kaži Miška: »Tvoj otec odpelja tebe vu krčmu, i tam, da si donesti tri pare klobasic, od kojih pojede dva para. Kaj buš ti dobil?«

Miškec: »Kožice, ar te ne jede moj otec!«

Mršavi regrut.

Strazamešter: »Vi izgledate kakti oguljeni kalendar 31. decembra.«

Glád Ferencz.

Dobre žepne i stène vure za fal cène moći dobiti pri Pollak Bernatu vurararu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravke za fal cènu.

LOTERIJA Beč 12-ga decembra 1896.
87 15 25 14 32

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frttól	frtig
Buza	Pšenica	7—	—
Zab	Zob	5:25	—
Rozs	Hrž	6—	—
Kukoricza ó	Kuruza stara	4—	—
» » uj	» nova	3:80	—
Árpa	Ječmen	4:00	—
Fehér bab uj	Grah beli	6—	—
Sárga » »	» žuti	4:00	—
Vegyés » »	» změšan	4—	—
Lenmag	Len	8—	—
Bükköny	Grahorka	4:50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLAD FERENCZ.

Em. Kollay.

VASUTI MENETREND.

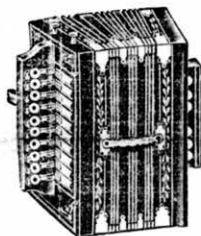
Budapest felől: érk. 1.14, ind. 1.17 (gy. v.); 5.51—6.06 (sz. v.); 12.57—1 (gy. v.) 4.01—4.15 (sz. v.); 6.56 (v. v.) Prágerhof felől: é. 4.36—4.39 (gy. v.); ind. 5.52 (v. v.); 11.29—11.39 (sz. v.); 3.59 4.02 (gy. v.); 9.55—10.07 (sz. v.); Z-Egerszeg felől: é. 8.42, 9.42; i. reg. 6.00, d. u. 4.28. Varaszd felől: é. 4.20, i. 4.49, 5.40—6.15, 11.13—11.44, 12.50—1.20, 3.50—4.20, 9.30—10.17 órákor.

Nyilttér.*

E rovat alatt közöltékért sem alak, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikós, kockázott, mintázott, damaszt sat. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázathoz sat. a megrendelt áru postabár és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordulattal küld: Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros helyéig ragasztandó, magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

Hirdetések.

Csak 4 1/2 forintért szállított világhírű „BOHEMIA”

vonóharmonikákat, mely hosszú billentyűkkel és gyöngyház ablakosakkal van ellátva, ugyszint 2 kettős fuváló 11 soros erős bőrrel, valamint elpusztíthatatlan bronz-védszakkal

A billentyűk lemezeken állanak, miáltal gyönyörű orgonaszerű hangja van.

40 billentyűs 2 reg. és nagys. 15 1/2 x 33 cm. = 4 1/2 frt
60 " 3 " " 17 x 34 " = 5 1/2 " "
80 " 4 " " 17 1/2 x 34 1/2 " = 6 1/2 " "

Hozzávaló iskola magántanuláira ingyen. Csomagolás és szállítási díj 60 krajczár. — Árjegyzék díjmentesen.

SCHUSTER C. A. harmonikakészítő,
603 Graslitz, Csehország. 14—20
Székküldés utánvéttel mellett. Becserélt elfogadatik. Összekötöttes vízszintelárusítókkal kerestetik.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen híreses báziszer ellentét az idős megporlásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító befűrészként alkalmazatik köszvény, csomagt, tagszaggatásnak és megfázásoknak és az orvosok által bebizonyosított és mindig gyökörösen működik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökör Horgony-Pain-Expeller, mely nem titkos szer, hanem igazi napszerű készítmény, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. árengedményben minden nagyvárosban, kisközségben, szőlőskertekben, forrásoknál, Török József gyógyszerész Budapest, Bevezetés alkalmával igen győztesek legyünk, mert több kisközségek utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkardosodni, az minden esetben vegye át a „Horgony” védjegyet és Richter cégjegyzékét, mely mint nem valósított utasítása vissza.

RICHTER F. AD. és társa, és. és. k. udvari szállító, RUDOLSTADT.

SZIVATTYUK, MÉRLEGEK,

mindennemű, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.
UJDONSÁG!
Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxidált szivattyuk rozsdá ellen védve.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien.**
I. Wallfischgassa 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

PSERHOFER J. vértisztító pilulái

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen tabletták csodás hatásukat be ne bizonyították volna. Évtizedek óta ezen tabletták általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő készlet nem volna található.
Számítalan orvos által ezen tabletták báziszerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztéstől és székrekedéstől erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, bél-féltetés, s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vészegységnek és az abból eredő bajknál is: így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító tabletták oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyéneknek, de még gyermek átal is minden aggodalom nélkül is bevehetők.
Ezen vértisztító tabletták csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almahecz” czimzett gyógyszer-tárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. alatt** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem tablettacot tartalmazó dohoz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 dohoz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentesített utánvéttel küldésel 1 frt 40 kr. Az összeg előlben beküldésnél (mi legjobban posta-otatványon eszközöltek) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. — Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
NB. Nagy elterjedésük következtében ezen tabletták a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánozták; ennek következtében csakis **Pserhofer J.-féle vértisztító tabletták** követelik és csakis azok tekintet-hetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a **PSERHOFER J.** névalírással fekete színben és minden egyes dohoz felele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.
A számtalan hálaátvitel, melyet e tabletták fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségiük visszaérése folytán hoztak intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen tablettákat egyszer használta, meg vágyunk győződé, hogy azokat tovább fogja ajánlani.
Köln, 1893. április hó 30-án.
Tiszelt Pserhofer ur! Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön föllmulhatatlan vértisztító tablettáiból utánvéttel. Fogadják ez uton is legmélyebb köszönetem, tablettái csodahatásáért.
Maradok teljes tisztelettel
Pawlisuk Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsehe, Földnek mellett, 1887. szept. 12.
Tekintetes ur! Kezelték voltak, hogy az ön tablettái kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban megfűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közé volnék, ha az ön csodálatra méltó tablettái engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg őt ezért cészser. — Nagy bizalmam van, hogy ezen tabletták engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségiüknek visszaérésére segítségül szolgálják.
Kilnicz Teréz.
Bécs-Ujhegy, 1887. nov. 9-án.
Mélyen tisztelt ur! A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyütem nyevében.

Bernhard-féle alpestrü liqueur. O-tól Brengenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/2 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykötés, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvény és észus bajok u. m.: gerincz-agy bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fűzfájás, fűlszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam, egy üveg 50 kr.
Fiakerpor, 1 dohoz 35 kr., bérmentesen külföve 60 kr.
Ferenczpálinka, sóval és anélkül. Egy palaezkkal 70 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J-től. Sok év óta a fagyos hurut, rekedtség, köhögés stb. ellen 1 dohoz 35 kr., bérmentesen külföve 60 kr. legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kola-vagyülék kitűnő szer az idegek erősítésére, a gyomor-bajban szenvedők és a belek betegégeinél. 1 liter Kola-Elixír vagy bor 3 frt. 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/2 liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixír palaezokban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.
Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldésel 65 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül még az összes ausztriai és magyar lapokban hirdett valamennyi bel- és külföldi gyógyszer-különlégességek készletben tartatnak, s a nélialn raktáron nem levő ezikké kívá naira pontosan s a legutányosabban beszerzelnek.

Megküldés posta után a pénz előleges beküldése mellett a leggyorsabban teljesítettnek; nagyobb megrendelések az összeg utánvétele mellett is.

Pserhofer J. gyógyszerész „Zum goldenen Reichsapfel” Bécs, I., Singerstrasse 45.
A megrendelések viteldijmentes megküldése csak a megfelelő viteldijak előzetes beküldése mellett eszközöltek, s ez esetben a postai költségek sokkal kisebbek, mint az utánvéttel melletti megküldésénél.
Valódiaknak egyedül csak azon tabletták tekintetők, melyeknek használati utasítása Pserhofer J. névalírással van ellátva, s melyek minden dohoz tetején ugyanazzal a névalírással bírnak nyomában.
A fentnevezett különlegességek kaphatók még: Török József gyógyszerész urnál, Bpest, Király-utca 12. sz.

legújabb javított rendszerű **tizedes százasos és hídmerlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedés, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. **Embermerlegek, mérlegek házi használatra, barometerlegek.** Commandit-társaság **szivattyu és mérleg-gyártása.**
I. Wallfischgassa 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Eichengraberamt, 69hl mellett, 1889. márcz. 27.
Tekintetes ur! Alulírott ismételnem két 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő tablettáiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen tabletták értéke felét és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom teliszserint használására Önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító tablettáiból egy csomagot 6 dohoz küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos tablettáinak köszönetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem 60 év óta gyötört, megszabadultam. Ezen tabletták nálam sohasem fogtak kilógni, s mindig legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Élet-eszcencia, mor, rossz emésztés és mindenemü altési bajok ellen kitűnő hájiszer. 1 üveggel 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadás, s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő hájiszer, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, egy üveggel 50 krajczár, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J-től. Évek óta a hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns, kiállított szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Stuedel tanártól. Fél és szűrés által okozott sebeknél, mérges dagadtoknál, ujjukezes, sebes- vagy gyulladt mell vagy más ís lapoknál mint kitűnő szer lón kipróbálva 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Burich A. W.-tól. Kitűnő hájiszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fűzfájás, szédülés, gyomorégés, gyomorhévy, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalu fejfájás, fogfájás, reuma stb. ellen.

Nagy karácsonyi vásár!!

A közeledő karácsony alkalmával rendkívüli **nagy árneladást** rendezek, hol a raktáromon levő árukat oly **olcsó árra leszállítottam, mely még eddig nem létezett, hogy vevőimnek kedvező alkalmat nyújtsak a karácsonyi ajándékok olcsó beszerzésére.**

		frt kr.			frt kr.
1 drb flanell kendő minden színben	csak	—25	1 drb ¹⁰ / ₄ doublé posztó kendő sötét színben	csak	2.90
1 drb tiszta selyem kendő minden színben	csak	—70	1 hat sz. tiszta vászon kávés garnitúra mintázott	csak	2.95
1 drb pepita selyem kendő	csak	—85	12 drb tiszta vászon zébekendő színes szegéllyel	csak	3.—
1 drb ¹⁰ / ₄ téli posztó kendő	csak	—95	1 ruha 7 mt. téli ruhaszövet igen jó minőség d. sz.	csak	3.20
12 drb zsebkendő jó minőség színes szegéllyel	csak	1.—	1 hat személyes fehér dupla vászon damast terítő	csak	3.20
1 hat személyes kávés abrosz	csak	1.15	1 hat személyes tiszta vászon kávés garnitúra	csak	3.40
6 drb por kendő igen jó minőség	csak	1.10	1 drb ¹⁰ / ₄ téli posztó kendő	csak	3.60
1 drb ¹⁰ / ₄ himalája téli kendő világos színekben	csak	1.15	1 ruha 8 mt. volapuck barchet kit. minőség	csak	4.40
1 hat személyes damast terítő fehér	csak	1.55	1 drb 30 rőf jó minőségű chiffon	csak	4.45
6 drb damast törülköző feh. és feh. piros keret.	csak	1.80	1 drb ¹⁰ / ₄ himalája téli posztó-kendő	csak	4.50
1 hat személyes fehér damast terítő	csak	1.85	1 ruha 7 mt. fekete sima kelme dupla szél.	csak	4.85
1 ruha 7 mt. Loden minden színben duplaszéles	csak	1.85	1 drb 30 rőf kitűnő minőségű szepesti vászon	csak	6.50
6 drb vászon damast szalvetta	csak	2.90	1 drb 30 rőf kitűnő minőségű csillag vászon	csak	6.50
1 drb Jäger-féle férfi-ing és nadrág	csak	2.25	1 drb 30 rőf czérna canafás jó minőség	csak	6.75
1 drb ¹⁰ / ₄ téli posztó-kendő sötét s világos sz.	csak	2.50	1 drb 30 rőf victória vászon nagyon jó min.	csak	7.45
1 ruha 8 mt. flanell barchet minden színben	csak	2.55	1 drb 30 rőf valódi czérna vászon	csak	10.55

653 2—3

MAYER S. Csáktornyan.

7669. Ulk. sz. 1896.

Ujabb árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint dr. Kemény Fülöp végrehajthatónak Malek Bálint elleni végrehajlási ügyében 31 frt 30 kr. hátralékos tőke, ennek 1896. évi június 7-től járó 5% kamatai, 115 frt 10 kr. tőke után 1895. július 16-tól, 1896. július 7-ig járó 5% kamatai s ezuttal 8 frt 31 krban megállapított árverés kérelmi költség behajtása céljából a nagy-kanizsai kir. törvényes (perlaki kir. járásbíróság) területén levő a perlaki 1499. sz. tjkvben $\dagger$ 481. hrsz. ingatlannak Malek Bálint néven álló felerésze 374 frt 50 kr. becsértékben, az u. o. tjkvben $\dagger$ 440. hrsz. a foglalt Malek Vincze és Bálint néven álló egész ingatlan a végreh. törvény 156. §. a) pontja alapján 110 frt becsértékben egészben, az u. o. tjkvben $\dagger$ 1166. hrsz. alatt foglalt ugyanazok névén álló ingatlan u. a. §. alapján 199 frt becsértékben egészben, u. a. tjkvben 1186. hrsz. a. foglalt ingatlannak Malek Balint néven álló felerésze 118 frt 50 kr. becsértékben, az u. o. tjkvben $\dagger$ 2049. hrsz. a. foglalt ingatlannak Malek Bálint néven álló felerésze 227 frt 50 kr. becsértékben, az u. o. tjkvből a 3388. sz. tjkvbe átvitt 3579. hrsz. Malek Vincze és Malek István özv. névén álló ingatlan 54 frt becsértékben a végreh. törvény 156. §. a) pontja alapján egészben e bíróság mint tkvi hatóság hivatali helyiségében **1897. január hó 13. napján d. u. 3 órakor** dr. Kemény Fülöp felperes vagy helyettes közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni. 658 1—1

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. — Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap alatt, másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni. Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Perlakon, 1896. évi november hó 2-án.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabánaneműek, kápos és olajnövények, lőhere és luczerna, szőlő, kömlyő és kerti veleményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya: tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megterítünk. Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál.

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérbeosztásába a magyar korona orsz. területén

654 1—15

Kalmár Vilmos

Budapest, Erzsébet-körút 34.

1896. kig.
1685. szám.

664 1—1

Hirdetmény.

Perlak község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező:

1. Helypénzszedési jog, — 3 évre;
2. Közvágóhid, — 1 évre;
3. Utezai lámpák kivilágítása 1 évre;
4. Halászati jog, — 1 évre és
5. Ottoki csárda, — 2 évre

folyó év december hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor a község házánál nyilvános árverésen haszonbérbe fog kiadatni.

Egyéb feltételek a község házánál hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Perlakon, 1896. évi december hó 15-én.

Zala József,
jegyző.

Glavina András,
bíró.

973/vh. szám 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a perlaki kir. járásbírótság 1896. évi 9214/p. 86. számú végzése következtében Grész Alajos perlaki ügyvéd által képviselt Zorcsecz György zala-ujvári lakos javára Furdí Flórián és neje domasineci lakosok ellen 50 frt s jár. erejéig 1896. évi november hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 320 frtra becsült 1 pajta, 1 sertvésól, 2 kukoriczakas, kukoricza és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 9508/p 1896. sz. végzése folytán 50 frt tökekövetelés, ennek 1896. évi január hó 1. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 37 frt 96 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig beszámításával a már fizetett 42 frtnak a helyszínén, vagyis Domasineczen leendő eszközzésére

1896. évi december hó 29. napjának d. e. 10 órája

határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni. 657 1—1

Kelt Perlakon, 1896. december hó 14-én.

Stern Frigyes,
kir. bír. végrehajtó.

4361. tlk. 896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenfeld Jakab és neje, mégis Zsilanecz Antal végrehajtónak Horváth Katalin férj. Horváth Antalné faluhegyi és Horváth Imre szl.-ilonai végrehajtást szenvedett elleni 90 frt, tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírótság területén levő mura-szerdahelyi 248. tlkv. 1906. hrsz. a. egész ingatlan 148 frt, 270. tlkv. 1782. hrsz. a. egész ingatlan 38 frt és 1842. hrsz. a. egész ingatlan 33 frt és 694. tlkv. 1457. hrsz. a. egész ingatlan 40 frt és 1358/b. hrsz. a. egész ingatlan 38 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlanok az

1896. évi december hó 31. napján d. e. 10 órákor

a mura-szerdahelyi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírótság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1896. évi október 25-én. 660 1—1

7797/1896. tlk. sz.

Ujabb árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbírótság mint tkvi hatóság által közhírré tételik, hogy Mikác Ferencz domasineci lakos végrehajtónak Malovics Lénárd és neje szül. Bartolics Katalin végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 197 frt löke, ennek 1895. évi október hó 18-tól járó 8% kamatai, 18 frt 70 kr. per, 9 frt 15 végrehajtás kérelmi, 12 frt 15 kr. árverés kérelmi s ezuttal 3 frt 50 krban megállapított újabb árverés kérelmi költségek behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén levő a domasineci 126. sz. tjkvben foglalt 156 és 255. hrsz. Malovics Lénárd és neje Bartolics Katalin és Malovics Mátyás néven álló ingatlanok a végreh. törvény 156. §. d) pontja alapján egészben 310 frt becsértékben, a domasineci 877. sz. tjkvben foglalt 335. hrsz. ingatlan a végreh. törvény 156. §-a alapján egészben 6 frt, az u. o. 878. sz. tjkvben foglalt I. 840 és 2229. hrsz. ingatlanok a végreh. törvény 156. §-a alapján egészben 30 frt, az u. o. tjkvben foglalt 1126. hrsz. ingatlan a hivatkozott § alapján 9 frt, az u. o. 879. sz. tjkvben foglalt 364. hrsz. ingatlan 29 frt becsértékben, az u. o. tjkvben foglalt 1366. hrsz. ingatlan 12 frt, a murscsáki 293. sz. tjkvben foglalt 477. hrsz. ingatlan a végreh. törvény 156. §-a a) pontja alapján egészben 172 frt, az u. o. tjkvben foglalt 478. hrsz. ingatlanok Malovics Lénárd és neje Bartolics Katalin néven álló $\frac{1}{2}$ része 107 frt

66 kr. becsértékben, végül a dekanoveci 610. sz. tjkvben foglalt 606. hrsz. ingatlan a végreh. törvény 156. §-a a) pontja alapján egészben 54 frt becsértékben Domasinecz község házánál

1897. évi január hó 12. napján d. e. 10 órákor

illetve Murscsák község házánál

1897. évi január hó 12. napján d. e. 10 órákor

illetve Dekanovecz község házánál

1897. évi január hó 12. napján d. u. 3 órákor

dr. Kemény Fülöp felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók, tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kir. járásbírótság mint telekvi hatóság.

Perlakon, 1896. évi november hó 3-án 659 1—1

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Glasgall Manfréd fogorvos

saját műtermében **egyes fogakat és fogsorokat** készít, jótállást vállalva azok tartósságára nézve.

Rendel naponta Varazsdon a Ferencz-rendiek terén a f.-r. templom mellett.

631

3—8

Ház eladás.

Perlakon a főtéren — a templommal szemben a kir. járásbírótság és telekvi hivatal mellett — levő

háza

azonnal eladó.

Előnyös helyénél fogva ezen ház bármily üzlet részére igen alkalmas.

Venni szándékozóknak bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Sonnewald M.

663 1—2

Perlakon.

Híza se proda.

Vu Preloku, na glavnim piacu naproti cirkve, poljeg kr. kotarskog suda se jedna

hiža

odnah proda.

Híza ova je za kakvu goder trgovinu (štacun) jako sposobna, pokedob na pijacu leži.

Koj ju kupiti hoće, naj se javi pri

M. Sonnewald

vu Preloku.

Arverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 1896. évi 6289/p. 96. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt Vidovics József kotori lakos javára Szmerk Pál u. o. lakos ellen 179 frt 33 kr. s jár. erejéig 1896. évi augusztus hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 345 frtra becsült 1 ló, 1 üsző, 1 szekér, 1 sertvésöl, 1 lőszerszám és $\frac{1}{4}$ hajómalomból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 6744/p. 1896. sz. végzése folytán 179 frt 33 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi október hó 31. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 72 frt 25 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig, beszámításával a már fizetett 100 frtnak, a helyszínen, aagyis Kotorban leendő eszközlésére

1896. évi december hó 23. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 665 1—1

Kelt Perlakon, 1896. december hó 10-án.

Stern Frigyes,
kir. bír. végrehajtó.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

Pollák Bernát

órás és ékszerész Csáktornyan.

Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájcei zsebóra-, arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközlöm.

Olcsó árak mellett.

Legjobb szerkesztett svájcei zsebórák.

Fali ingaórák raktára.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.